

הסכם פשרה

במסגרת ת"צ 29127-12-16 בן משה נ' פמה קרדיט בע"מ בפני כבוד השופטת עידית ברקוביץ'

שנערך ונחתם בתל אביב ביום 7 לחודש יולי שנת 2024

ב י ן

בן משה יוכבד דוריס ת.ז. 057240251

ע"י ב"כ עוה"ד בן ציון רזניק

מרחוב תובל 11 רמת גן 5252226

טל: 03-5513013 פקס: 03-6776272

דוא"ל: b_reznik@netvision.net.il

("התובעת")

מצד אחד;

ל ב י ן

פמה קרדיט בע"מ ח.פ. 512210618

ע"י ב"כ עוה"ד דורון טאובמן ויאנה לורייה

כספי ושות' - משרד עורכי דין

מרחוב יעבץ 33 תל אביב 6525832

טל: 03-7961000 פקס: 03-7961001

דוא"ל: Yloria@caspilaw.com; Dt@caspilaw.com

("הנתבעת")

מצד שני;

וביום 14.12.16 הגישה התובעת תובענה כנגד הנתבעת כמו גם בקשה לאשר את ניהול התובענה כייצוגית ("התובענה").

הואיל

ועניינה של התובענה בהלוואות לצורך רכישת רכב, שאותן מציעה הנתבעת. לטענת התובעת, לקוח המקבל הלוואה מהנתבעת, נדרש לשלם מספר עלויות הבאות בנוסף לתשלומי הקרן והריבית בעד החזר ההלוואה: דמי גבייה חודשיים, אשר עמדו בעניינה של התובעת על סך של 17 ש; ותשלום חד פעמי בגין עמלת הקמה אשר עמד, בעניינה של התובעת, על סך של 799 ש; כמו גם תשלומים נוספים בגין "דמי טיפול ברישום פוליסת ביטוח שנתיים", "דמי שחרור משעבוד" ו- "דמי הארכת משכון" ("העמלות").

והואיל

ובבקשה לאישור התובענה כייצוגית טענה התובעת, בהתבסס על חוות דעת מומחה של רו"ח גיא גולדין, כי הנתבעת חישבה והציגה את "שיעור העלות הממשית של האשראי" - כהגדרתו בחוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, התשנ"ג-1993 (מאז 25.8.19 קרוי החוק חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993) ("חוק האשראי") בצורה שגויה. בהתאם להגדרה שבחוק האשראי, "שיעור העלות הממשית של האשראי" הינו "היחס שבין סך כל התוספות לבין הסכום שקיבל הלווה בפועל, בחישוב שנתי". נכון למועד נטילת הלוואה על ידי התובעת, תוספת הוגדרה כ"כל סכום

והואיל

שנדרש לווה לשלם בקשר לחוזה ההלוואה מעבר לסכום שקיבל בפועל מן המלווה, למעט ריבית פיגורים. לפי טענת התובעת, שיעור העלות הממשית של האשראי המוצג בחוזי ההלוואה הינו נמוך משיעורו האמיתי, משום שיש לחשב אותו באמצעות שיטת ה-IRR (Internal Rate of Return), בעוד שהנתבעת מחשבת אותו בשיטה אחרת אשר אינה לוקחת בחשבון בין היתר את עיתוי התשלומים ואת יתרת הקרן הפוחתת לאורך חיי ההלוואה. לפיכך, התובעת טענה כי חיובה וחיוב שאר חברי הקבוצה בעמלות נעשה תוך הפרה של חוק האשראי.

והואיל

והנתבעת טענה גם כי העמלות הן בגדר "ריבית מוסווית", ועל כן לפי הנטען הנתבעת גם הטעתה את חברי הקבוצה לפי סעיף 2(13) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 ("חוק הגנת הצרכן"). כן נטען כי הנתבעת עשתה עושר ולא במשפט בעת שגבתה את העמלות, הפרה את הסכם ההלוואה, הפרה חובה חקוקה, ונהגה חוסר תום לב ורשלנות, הכל בהתאם למפורט בכתב התביעה ובבקשת האישור.

והואיל

והנתבעת ביקשה להגדיר את הקבוצה המיוצגת ככוללת את כל מי שנטל מהנתבעת הלוואות ואשר חויב באיזה מן העמלות בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה ועד למועד אישור התובענה כייצוגית.

והואיל

והסעדים שנתבקשו בתובענה ובבקשה לאשר אותה כייצוגית היו: (א) השבת העמלות, כהגדרתן לעיל, לחברי הקבוצה; (ב) צו מניעה קבוע האוסר על גביית העמלות; (ג) לחלופין, ובמקרה של קושי באיתור חברי הקבוצה, תשלום לטובת הציבור בכללותו בגובה העמלות שנגבו ולא הושבו למשלמים אותו.

והואיל

והנתבעת הגישה תשובה לבקשת האישור, שם היא כפרה בטענות התובעת וטענה, בין היתר, כי גילתה ללקוחות בשקיפות מלאה בהסכמי ההלוואה את כל סוגי וסכומי העמלות שייגבו מהם בקשר עם ההלוואה והלקוחות אישרו בחתימתם על הסכם ההלוואה את הסכמתם לגביית העמלות, וממילא לא נגרם ללקוחות כל נזק.

והואיל

והנתבעת הבהירה כי עד לסוף שנת 2015 (עד ליום 20.12.15) לא כללו הסכמי ההלוואה שלה נתון המפרט מהו "שיעור העלות הממשית של האשראי", אך לטענתה התובעת אינה רשאית לייצג קבוצה זו שהיא לא נמנית על חבריה ושעניינם כלל לא נדון במסגרת התובענה. עוד הובהר כי החל מסוף שנת 2015 הנתבעת החלה לחשב את "שיעור העלות הממשית של האשראי" בשיטה תלת שלבית התואמת לטענתה את לשונו של החוק, כדלקמן: (א) תחילה, יש לחבר את כל הסכומים שנדרש ללווה לשלם למלווה מעבר להחזר הקרן ("סך כל התוספות לסכום שקיבל הלווה בפועל"); (ג) לבסוף, יש לחלק את התוצאה המתקבלת במספר שנות ההלוואה ("בחישוב שנתי"). לעמדת הנתבעת, מדובר בשיטה פשוטה והגיונית העולה מלשונו של חוק האשראי.

והואיל

והנתבעת טענה עוד כי לא עומדות לזכות התובעת עילות התביעה שפורטו בבקשת האישור ובכתב התביעה, כי לא מתקיימים תנאי הסף לאישור התובענה כייצוגית, ומשכך יש לדחות את בקשת האישור.

והואיל

וביום 29.7.18 קיבל בית המשפט הנכבד (כבוד השופטת ש' אלמגור) את בקשת האישור ואישר לנהל את התביעה כתובענה ייצוגית ("ההחלטה המאשרת"). בהחלטתו קבע בית המשפט הנכבד כי קיימת אפשרות סבירה שיקבע כי "העמלות איזו מהן או חלק מסכומן" הן ריבית מוסווית.

עוד נקבע כי קיימת אפשרות סבירה שייקבע כי אין לקבל את שיטת החישוב התלת שלבית שאימצה הנתבעת לצורך חישוב "תרומת" העמלות לשיעור העלות הממשית של האשראי, שכן שיטה זו מתעלמת מכך שחלק מן העמלות משולמות בתחילת תקופת ההלוואה ושיטה זו אף מתעלמת מכך כי סכום ההלוואה הולך ופוחת במהלך תקופת ההלוואה.

והואיל

ולאחר מתן ההחלטה המאשרת, הנתבעת הגישה כתב הגנה מטעמה. כמו כן נוהלו הליכים מקדמיים מקיפים של גילוי מסמכים ושאלונים, הוגשה לבית המשפט רשימת מוסכמות ופלוגתאות והצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית וחוות דעת מומחים. יוער כי במסגרת רשימת המוסכמות והפלוגתאות הוסכם כי עמלת הארכת משכון אינה נתבעת בתיק זה (לא מבוקש גם סעד בגינה בס' 106 לכתב התביעה), הואיל ומדובר בעמלה שנועדה לצורך תשלום אגרה לרשם המשכונות בגין הארכת המשכון.

והואיל

ובמסגרת תצהירי העדות הראשית מטעמה צורפה על ידי הנתבעת חוות דעת מאת פרופ' צבי וינר, מומחה למימון בעל תואר דוקטור למתמטיקה ממכון ויצמן. פרופ' וינר עומד בחוות דעתו בין היתר על השיטה התלת שלבית ועל סבירותה, ומנגד על הבעיות הכלכליות הנובעות משיטת ה-IRR.

והואיל

ובתצהיריה הוסיפה הנתבעת וטענה כי השיטה התלת שלבית עולה בקנה אחד עם פרשנותם של שופטי בית המשפט העליון אשר נדרשו לטענות ביחס לחוזים פרטניים וסוגיית העלות הממשית של האשראי ואופן חישובה. לטענתה, בית המשפט לא ערך חישובים לפי נוסחת ה-IRR, אלא השתמש בשיטה פשוטה הדומה ככלל לזו שהונהגה על ידי הנתבעת - השיטה העולה מלשון החוק ולא כוללת נוסחאות כלכליות מורכבות (רע"א 5888/95 קווי אשראי לישראל (ראשל"צ) בע"מ נ' וניני, פ"ד נא(1) 424 (1997); ע"א 8222/19 חנניה נ' קוואלטי קרדיט פאנז (נבו, 7.12.20)).

והואיל

ועוד טענה הנתבעת במסגרת תצהירי העדות הראשית מטעמה, כי בעקבות ההחלטה המאשרת בה נקבע כי שיטת החישוב העדיפה לכאורה היא שיטת ה-IRR, למען הזהירות ועל מנת למנוע טענות בנוגע לסוגיית חישוב העלות הממשית, ביום 21.11.19 שינתה הנתבעת את שיטת חישובה של העלות הממשית בהסכמיה, תוך שהיא עברה להשתמש בשיטת ה-IRR. לטענת הנתבעת, השינוי באופן הצגת העלות הממשית לא הביא לשינוי בהיקף ההלוואות הניטלות, ואלו נותרו באותם סדרי גודל - בין אם העלות הממשית הוצגה באמצעות השיטה התלת שלבית, ובין אם העלות הממשית הוצגה באמצעות שיטת ה-IRR. מכאן עולה כי אף אחד לא הוטעה ולא נגרם נזק, ולא בכדי - שהרי מלוא הנתונים מופיעים שחור על גבי לבן בחוזה ההלוואה, והלקוח יודע בדיוק באילו סכומים הוא יחויב. כן טענה הנתבעת כי אפילו אם יקבע שדרך החישוב של התובעת היא הנכונה, הרי שבהיעדר נזק מחד, והצורך להגן על אינטרס ההסתמכות של הנתבעת מאידך, יש ליתן לפרשנות זו תחולה פרוספקטיבית בלבד.

והואיל

והנתבעת התייחסה ארוכות גם לטענת הריבית המוסווית ודחתה אותה. בין היתר, טענה הנתבעת כי טענה זו מבוססת על עילת הטעיה שבחוק הגנת הצרכן (ס' 2(א)(13) הקובע איסור הטעיה בעניין "המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית". אלא שהחל מיום 1.6.17, חוק הגנת הצרכן לא חל על הנתבעת (ס' 39 לחוק הגנת הצרכן), כך שהעילה כולה לא רלוונטית ממועד זה. לגופו של עניין, טענה הנתבעת כי חוק האשראי עורך אבחנה ברורה בין "ריבית" לבין "העלות הממשית של האשראי", ולא ניתן לומר כי המחוקק השחית מילים לריק וכשהוא כתב "עלות ממשית של האשראי" הוא התכוון בעצם

לריבית, ועל כן אי הכללת עמלות במסגרת חישוב הריבית, להבדיל מחישוב העלות הממשית, מהווה "ריבית מוסווית".

והואיל והתובעת הגישה כתב תשובה וכן תצהירי עדות ראשית מטעמה, לרבות חוות דעת משלימה, במסגרתם היא חלקה על טענות הנתבעת.

והואיל ובהתאם להסכמת הצדדים מונה מומחה מטעם בית המשפט, פרופ' עדי אייל ("פרופ' אייל"), אשר נתן חוות דעת כלכלית בסוגיות שבמחלוקת.

והואיל ובין לבין, ולפי הוראות בית המשפט הנכבד, ניהלו הצדדים לא פחות משלושה הליכי גישור ממושכים, הראשון בפני כבוד הנשיא בדימוס של בית המשפט העליון, השופט אשר גרוניס, הליך שלא נשא פרי, השני בפני עו"ד גיל רון, אשר גם הוא לא עלה יפה, והשלישי בפני פרופ' אייל שכבר היה מצוי בנבכי ההליך מכח חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט שהגיש ומכח העובדה שהשכלתו היא הן משפטית והן כלכלית.

והואיל והליך הגישור השלישי בפני פרופ' אייל עלה יפה ובסיוע המגשר ובהמלצתו הגיעו הצדדים להסכם הפשרה כמפורט להלן.

לפיכך, הוסכם הוצהר והותנה בין הצדדים כדלקמן:

1. מבוא, פרשנות

- 1.1 המבוא להסכם זה ונספחיו מהווים חלק בלתי נפרד מן ההסכם.
- 1.2 כותרות הסעיפים נכללו לשם הנוחות בלבד ואין לעשות בהן שימוש בפרשנות ההסכם. כל האמור בלשון יחיד בהסכם, תהא לו גם משמעות בלשון רבים. כל האמור בלשון זכר, תהא לו משמעות גם בלשון נקבה.

2. הגדרות

לכל המונחים הבאים תהא המשמעות שבצידי:

"אישור ההסכם" אישור הסכם פשרה זה על כל מרכיביו כמקשה אחת על-ידי בית המשפט הנכבד ומתן תוקף של פסק דין חלוט להסכם זה, בהתאם לקבוע בסעיפים 18 ו- 19 לחוק תובענות ייצוגיות;

"בית המשפט" בית המשפט הדרן בבקשת האישור, הוא בית המשפט המחוזי בתל אביב;

"החוק" חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006;

"המועד הקובע" 30 ימים לאחר אישור ההסכם;

"חברי הקבוצה" כל מי שנטל או פרע הלוואה מהנתבעת בתקופה שתחילתה בתחילת פעילות הנתבעת בחודש אוגוסט 2014 ועד למועד אישור התובענה כייצוגית ביום 29.7.18, אשר נשא בתשלומי אחת או יותר מהעמלות הבאות: עמלת הקמה, דמי גביה, דמי טיפול בפוליסת ביטוח ועמלת שחרור משעבוד;

"חברי תת הקבוצה הראשונה"
כל מי שנטל או פרע הלוואה מהנתבעת בתקופה שבה לא כללו חוזי ההלוואה של הנתבעת סעיף המפרט את "שיעור העלות הממשית של האשראי" - קרי מתחילת פעילותה של הנתבעת בחודש אוגוסט 2014 ועד ליום 20.12.15, אשר נשא בתשלומי אחת או יותר מהעמלות הבאות: עמלת הקמה, דמי גביה, דמי טיפול בפוליסת ביטוח ועמלת שחרור משעבוד;

"חברי תת הקבוצה השנייה"
כל מי שנטל או פרע הלוואה מהנתבעת בתקופה שהחל מיום 21.12.15, שבו נכלל בחוזי ההלוואה סעיף המפרט את "שיעור העלות הממשית של האשראי", ועד למועד אישור התובענה כייצוגית ביום 29.7.18, אשר נשא בתשלומי אחת או יותר מהעמלות הבאות: עמלת הקמה, דמי גביה, דמי טיפול בפוליסת ביטוח ועמלת שחרור משעבוד.

3. הצהרות הצדדים

- 3.1 הצדדים מצהירים, כי אין בהתקשרותם בהסכם פשרה זה משום הסכמה או הודאה בטענות הצד האחר, וכי התקשרותם בהסכם פשרה זה נעשית על מנת לייתר את ניהולם של הליכים משפטיים ממושכים וסבוכים הכרוכים בהוצאות כספיות כבדות ולחסוך בזמן שיפוטי.
- 3.2 הסכם פשרה זה מגלם וממצה את מכלול המצגים וההסכמות, המפורשות והמשתמעות, אשר הושגו בין הצדדים עובר לחתימתו. צד להסכם פשרה זה לא יישמע בטענה בדבר מצג או הסכמה כאמור, אשר לא באו לידי ביטוי מפורש בהסכם פשרה זה.
- 3.3 אם הסכם פשרה זה לא יאושר על ידי בית המשפט הנכבד מכל טעם שהוא, אזי במקרה כזה, דין הסכם פשרה זה להתבטל מעיקרו והסכם זה יחשב לכל דבר ועניין כאילו לא נערך מעולם, ולא ניתן יהא להגישו ו/או להסתמך עליו ו/או לעשות בו או בתוכנו שימוש כלשהו בין במסגרת הליך שיפוטי כלשהו בין במסגרת הליך מעין שיפוטי בין במסגרת הליך מנהלי ובין בכל הליך אחר, ובכלל זה לא יהא ניתן להשתמש בנתונים ו/או במצגים ו/או בטיטות של הסכם הפשרה ככל שהגיעו לידיעתו של מי מן הצדדים ו/או באי כוחם במהלך המשא ומתן לקראת ההסכם ו/או בקשר אליו.

4. מתווה הפשרה

אופן חישוב ההשבה לחברי הקבוצה

- 4.1 **הנתבעת תשיב לחברי תת הקבוצה הראשונה סכום של 2,857,473 ש"ח**, אשר יושב בערכו הנומינאלי ואשר יחולק לחברי תת הקבוצה הראשונה פרו-ראטה, באופן יחסי בהתאם לסכומי העמלות אותם שילמו חברי תת הקבוצה הראשונה. סכום ההשבה חושב כדלקמן:
- 4.1.1 בהתאם לתצהירו של מר יוגב חדד שהוגש בתיק, סך העמלות שנגבו מחברי תת הקבוצה הראשונה הסתכם ב- 5,736,104 ש"ח מכוח 3,308 חוזי הלוואה.
- 4.1.2 מוסכם להפחית סך של 500 ש"ח מהחזר בגין כל הלוואה ובכך להפחית 1,654,000 ש"ח (500*3,308), וזאת לאור ההכרה שיש למלווה הוצאות בגין העמדת הלוואה.

- 4.1.3 לעניין הפחתה זו הסתמכו הצדדים על פסק דינו של בית המשפט מיום 3.11.19 בת"צ 23957-08-13 רון נ' פמה סוכנויות בע"מ, ת"צ 24597-12-15 עיזי נ' פמה מימון (1992) בע"מ, ות"צ 9029-06-16 כהן נ' פמה ליסינג בע"מ ("עניין רון") שם נקבע כי הנתבעות פטורות מהשבת עמלות ההקמה עד לסכום של 500 ש"ח, וזאת בהתאם לתיקון מס' 5 לחוק האשראי (חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017, ס"ח 1208) אשר פורסם ביום 9.8.17 ונכנס לתוקף ביום 25.8.19 ("תיקון מס' 5"), ותקנות הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות (החרגת סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק והחרגת הוצאות מגדר "תוספת"), תשע"ט-2019, אשר נכנסו לתוקף ביום 25.8.19 ("תקנות האשראי"), הקובעות כי בהלוואות שניתנו לפרק זמן העולה על 10 ימים וסכומן עולה על 10,000 ש"ח - לא ייחשבו בגדר המונח תוספת הוצאות בשיעור של 1% מסכום ההלוואה, אך לא יותר מ- 500 ש"ח. אמנם תיקון מס' 5 ותקנות האשראי לא היו בתוקף בעת מתן ההלוואות בעניין רון, אך בית המשפט השתמש ברציונל שבתיקון מס' 5 ותקנות האשראי והפחית את הסך של 500 ש"ח מכוח שיקול דעתו וטעמי צדק.
- 4.1.4 יתר על כן, במסגרת פסק הדין שניתן, בהסכמת הצדדים, ביום 4.1.21 בערעור ובערעור שכנגד שהוגשו על פסק הדין של בית המשפט המחוזי (ע"א 8197/19 משה רון נ' פמה סוכנויות בע"מ (נבו, 4.1.21)) אישר בית המשפט העליון את פסק דינו של בית המשפט המחוזי תוך שהוא פוטר את הנתבעות מתשלום סכום נוסף של 5,000,000 ש"ח מתוך הסכום שנקבע בפסק הדין.
- 4.1.5 בתי המשפט הלכו בעקבות ההחלטות האמורות, והפחיתו 500 ש"ח מכל עמלת הקמה כאמור, בשני תיקים נוספים שבהם החזירו מלווים חוץ בנקאיים עמלות הקמה ללקוחותיהם - ת"צ (מחוזי ת"א) 2983-08-16 ששון ששון נ' קידום ד.ש. השקעות ופיננסים 19929 בע"מ (27.11.22) ות"צ (מחוזי ת"א) 40724-11-19 עובדיה הדר נ' אלבר קרדיט בע"מ (14.6.23), וזאת הגם שהתקנות לא חלו על התקופה שבה עסקו שתי בקשות האישור.
- 4.1.6 מן הסכום המתקבל, 4,082,104 ש"ח (5,736,104 - 1,654,000), שהוא הסכום המקסימלי שתת הקבוצה הראשונה יכולה לקבל אם תתקבלנה מלוא טענות התובעת, הופחת לצרכי פשרה סך של 30% וסכום ההחזר לתת הקבוצה הראשונה יעמוד, בכפוף לאישור הסדר הפשרה, על 2,857,473 ש"ח.
- 4.1.7 הצדדים סבורים כי ההפחתה האמורה הינה סבירה ומשקפת את הסיכונים והסיכויים של שני הצדדים, בין השאר משום שלנתבעת טענות, שהתובעת חולקת עליהן, שלפיהן התובעת אינה יכולה לייצג את תת הקבוצה הראשונה כאשר בהסכם שלה מופיע סעיף המפרט את "שיעור העלות הממשית של האשראי" והיא כלל לא נמנית על חברי תת הקבוצה הראשונה, כי מלוא העמלות ממילא מופיעות במפורש בחוזי ההלוואה ולא נגבה כל תשלום עודף, כי לנתבעת הוצאות ממשיות אותן נועדו העמלות לכסות, לרבות תשלום לצדדים שלישיים, ובנוסף בית המשפט בהחלטתו שאישרה את התובענה הייצוגית קבע, כמפורט

לעיל, כי יכול ורק חלק מין העמלות, או חלק מסכומן, יוכרו כ-"ריבית מוסווית".

4.2 הנתבעת תשיב לחברי תת הקבוצה השנייה סכום של 4,854,491 ש"ח אשר יושב בערכו

הנומינאלי ואשר יחולק לחברי תת הקבוצה השנייה פרו-ראטה, באופן יחסי בהתאם לסכומי העמלות אותם שילמו חברי תת הקבוצה השנייה. סכום ההשבה חושב כדלקמן:

4.2.1 בהתאם לתצהירו של מר יוגב חדד שהוגש בתיק, סך העמלות שנגבו מחברי תת הקבוצה השנייה הסתכם בסכום של 14,488,272 ש"ח, מכוח 8,447 חוזי הלוואה.

4.2.2 הצדדים מסכימים, כאמור לעיל לצרכי פשרה בלבד, ומבלי שכל צד מודה בטענות הצד שכנגד, כי הואיל ובהסכמים של חברי תת הקבוצה השנייה מופיע סעיף המפרט את "העלות הממשית של האשראי" שבו נלקחו בחשבון גם העמלות הרי שאין להשיב את מלוא הסכום, אלא שיש לבדוק את ההפרש בין העלות הממשית לפי שיטת ה-IRR לבין העלות הממשית לשיטת הנתבעת.

4.2.3 לפי נתונים של הלוואה ממוצעת, העלות הממשית של האשראי לפי שיטת הנתבעת עומדת על 9.34%, בעוד שהעלות הממשית לפי שיטת ה-IRR - עומדת על 10.6%. מכאן שההפרש הוא 1.27%. סכום ההפרש להלוואה ממוצעת עומד על 821 ש"ח, כפול מספר ההלוואות בתקופה השנייה - 6,934,987 ש"ח.

4.2.4 מן הסכום המתקבל, שהוא הסכום המקסימלי שתת הקבוצה השנייה יכולה לקבל אם תתקבלנה מלוא טענות התובעת בכל הקשור לשיטת החישוב של הנתבעת, הופחת לצרכי פשרה סך של 30% וסכום ההחזר לתת הקבוצה השנייה יעמוד על 4,854,491 ש"ח.

4.2.5 כעולה מהאמור לעיל ויתרה הנתבעת, לצרכי פשרה, על טענתה שיש להפחית 500 ש"ח מכל החזר לחברי תת הקבוצה השנייה וזאת לאור העובדה כי שיטת חישוב הנזק לתת קבוצה זו שונה מאשר שיטת החישוב לתת הקבוצה הראשונה.

4.2.6 הצדדים סבורים כי ההפחתה האמורה הינה סבירה ומשקפת את הסיכונים והסיכויים של שני הצדדים בין השאר משום שהשאלה מהי שיטת החישוב הנכונה של "תרומת" העמלות ל-"שיעור העלות הממשית של האשראי" טרם הוכרעה סופית בפסיקה ויש דעות של מומחים לגביה לכאן ולכאן. כמו כן הנתבעת טוענת (והתובעת חולקת עליה), כאמור, כי שיטת הנתבעת מבוססת על לשון החוק, כי ישנם פסקי דין של בית המשפט העליון במקרים פרטניים בהם שיטת החישוב שנקטה דומה יותר לשיטת החישוב בה נקטה הנתבעת מאשר לשיטת ה-IRR, כי יש להגן על אינטרס ההסתמכות של הנתבעת, כי לא היה כל שינוי בכמות ההלוואות שניטלו מהנתבעת לאחר שזו עברה להשתמש בשיטת ה-IRR (למען הזהירות), כך שאין כאן הטעיה בפועל אותה יש להוכיח לצרכי תשלום פיצוי, ועוד.

4.3 סה"כ סכום ההשבה לשתי תת הקבוצות יעמוד על 7,711,964 ש"ח.

אופן ביצוע ההשבה לחברי הקבוצה

ההשבה לחברי הקבוצה (הן חברי תת הקבוצה הראשונה והן חברי תת הקבוצה השנייה) תבצע באופן הבא :

4.4 תוך 90 ימים מהמועד הקובע, הנתבעת תבצע העברה בנקאית של סכומי ההשבה היחסיים לחברי הקבוצה לחשבונות הבנק הרשומים בספריה ("מועד ביצוע ההעברה").

4.5 תוך 30 ימים ממועד ביצוע ההעברה, הנתבעת תשלח לחברי הקבוצה שהעברות הבנקאיות בעניינם בוצעו בהצלחה, מסרון המיידע אותם אודות קבלת סכום הפשרה ששולם לחשבונם על פי פסק הדין, בנוסח הבא :

"שלום רב,

לידיעתך, על פי פסק הדין בבקשה לאישור הסדר פשרה מיום _____ בת"צ (מחוזי תל-אביב-יפו) 16-12-29127 בן משה נ' פמה קרדיט בע"מ הינד זכאי לקבלת פיצוי אשר הועבר לחשבון הבנק האחרון שעודכן במערכות פמה ללא צורך בכל פעולה מצדך. ככל שקיים בגין ההלוואה שנטלת חוב לפמה, התשלום קוזז במלואו או בחלקו כנגד החוב.

ככל והודעה זו נשלחה אליך בטעות, נא התעלם מהודעה זו. הזכות לקבלת הכספים וסכום התשלום נקבע בהתאם לרשום במערכות פמה.

בברכה, פמה קרדיט".

4.6 תוך 30 ימים ממועד ביצוע ההעברה, הנתבעת תשלח לחברי הקבוצה שהעברות הבנקאיות בעניינם לא בוצעו בהצלחה, מסרון, במסגרתו תודיע להם על זכאותם לקבלת סכום הפשרה ועל הזכות לעדכן חשבון בנק באמצעות לינק ייעודי בו יוזנו שם, מספר תעודת זהות, מספר בנק, מספר סניף ומספר חשבון, תוך 14 ימים ("המועד האחרון להשבה למסרונים"), בנוסח הבא :

"שלום רב,

לידיעתך, על פי פסק הדין בבקשה לאישור הסדר פשרה מיום _____ בת"צ (מחוזי תל-אביב-יפו) 16-12-29127 בן משה נ' פמה קרדיט בע"מ הינד זכאי לקבלת פיצוי בגין הפשרה. ככל שקיים בגין ההלוואה שנטלת חוב לפמה, התשלום יקוזז במלואו או בחלקו כנגד החוב.

ניסיון העברת התשלום לחשבון הבנק האחרון שמעודכן במערכות פמה נכשל. לביצוע החזר הינד מתבקש לעדכן את פרטי חשבון הבנק כאן: _____ . הקישור תקף לתקופה של 14 ימים, עד ליום _____.

ככל שלא תעדכן את פרטי החשבון בתוך המועד האמור, תפקע זכאותך לפיצוי, והוא יועבר לקרן לניהול ולחלוקת כספים בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות. תזכורת נוספת לא תישלח.

ככל והודעה זו נשלחה אליך בטעות, נא התעלם מהודעה זו. הזכאות לקבלת הכספים וסכום התשלום נקבע בהתאם לרשום במערכות פמה.

בברכה, פמה קרדיט".

- 4.7 תוך 30 ימים מהמועד האחרון להשבה למסרונים, הנתבעת תבצע העברה בנקאית של סכומי ההשבה לחברי הקבוצה שהעברה הראשונה בעניינם כשלה, לחשבונות הבנק העדכניים, כפי שיתקבלו מחברי הקבוצה.
- 4.8 מבלי לגרוע מההסכמות שלעיל, כל חבר קבוצה יהיה רשאי לפנות למוקד שירות הלקוחות הטלפוני של הנתבעת בבקשה לקבלת סכום ההשבה, שלו הוא זכאי לפי ההסדר, וזאת לא יאוחר מ-134 ימים מהמועד הקובע. מוסכם כי חבר קבוצה שלא יפנה בתוך התקופה האמורה ויספק פרטי חשבון בנק תקינים כפי הוראות הנתבעת ו/או לא ימלא פרטי בנק עדכניים ותקינים עד למועד האחרון להשבה למסרונים, תפקע זכאותו לפיצוי והפיצוי יועבר ישירות לקרן, כמפורט בסעיף 4.12 להלן. מוסכם כי חברי הקבוצה מוותרים מראש על כל טענה בנדון, וכל פניה לאחר המועדים הקבועים בסעיף זה, ככל שתיעשה, תעשה ישירות לקרן ולא לנתבעת. ב"כ התובעת מתחייב לשתף פעולה עם הנתבעת ככל שיהיה בכך בצורך על מנת להביא ליישום יעיל ופשוט של המנגנון המפורט לעיל.
- 4.9 מוסכם ומוצהר, כי ביחס ללווים אשר בגינם נרשמו חובות אבודים ו/או לוויים בגינם התהוו חובות שהגיע מועד פירעונם וטרם שולמו (נכון למועד הקובע) - סכומי הפיצוי, בהתאם לתנאי הסדר הפשרה, ישולמו על דרך של קיזוז מגובה החוב.
- 4.10 עוד מוסכם כי הואיל ואופן ביצוע ההשבה לחברי הקבוצה, כרוך בעלויות בלתי מבוטלות עבור הנתבעת, מוסכם בזאת כי חבר קבוצה יהיה זכאי להשבה רק במידה וחלקו בפיצוי עולה על 75 ש"ח ("הסכום המינימאלי לתשלום"). ככל שהפיצוי נמוך מהסכום המינימאלי לתשלום, אזי הסכום יועבר ישירות לקרן, כמפורט בסעיף 4.12 להלן.
- 4.11 לכל המאוחר, בתוך 10 ימים מהמועד הקובע, תפרסם הנתבעת בדף הנחיתה של אתר האינטרנט שלה, הודעה לקהל לקוחותיה בדבר אישורו של הסדר הפשרה בצירוף עיקריו של ההסדר.
- 4.12 סכומי השבה שלא נפרעו באמצעות העברה בנקאית בהתאם למנגנון המפורט לעיל בתוך 170 ימים מהמועד הקובע – ישולמו בידי הנתבעת לקרן לניהול וחלוקת כספים שנפסקו כסעד, כמשמעותה בהוראות סעיף 27א לחוק תובענות ייצוגיות ("הקרן") בתוך 180 ימים מהמועד הקובע. אישור בדבר ביצוע התשלום לקרן יוגש בידי הנתבעת.
- 4.13 הנתבעת תגיש דו"ח חתום ומאושר בידי רואה חשבון פנימי המפרט את שלבי ביצוע הסדר הפשרה בידי הנתבעת, לרבות פירוט הסכומים ששולמו בהתאם להסדר הפשרה, בתוך 240 ימים מהמועד הקובע. הדו"ח יכלול אישור בדבר ביצוע התשלומים לקרן ("הדו"ח הסופי").
- 4.14 הסדר הפשרה לא יחול על חבר קבוצה שמסר הודעת פרישה, בהתאם לאמור בסעיפים 11 או 18(ו) לחוק תובענות ייצוגיות, בתוך 45 יום מפרסום מודעה על הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה כאמור בסעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות. חברי קבוצה שלא ימסרו הודעת פרישה בתוך 45 יום ממועד פרסום המודעה על הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה לבית המשפט הנכבד, ייחשבו לעניין הסכם הפשרה כמי שנתנו את הסכמתם להכללתם

בקבוצת התובעים ולהתקשרותם בהסכם הפשרה, ובכלל זה ייחשבו כמי שהתגבשו כלפיהם אוטומטית ויתור וסילוק סופיים מלאים ומוחלטים של כל עילות התובענה.

4.15 מוסכם כי אם תוגשנה בקשות ליציאתם מן הקבוצה של 5% או יותר מחברי הקבוצה, תהיה הנתבעת רשאית לבטל את הסכם הפשרה בהודעה לבית המשפט ולתובעת, בתוך 14 יום מהמועד שבו נודע לנתבעת על התקיימות התנאי האמור ובמקרה כזה ימשכו הליכים בבית המשפט ולכל צד תעמודנה מלוא טענותיו כמפורט בכתבי הטענות.

5. אישור ההסכם

הצדדים יגישו לבית המשפט הנכבד בקשה מוסכמת לאישור להסכם פשרה זה, על פיה מודיעים הצדדים לבית המשפט הנכבד אודות כריתתו של הסכם פשרה זה שבמסגרתו הם עותרים :

5.1 כי בית המשפט הנכבד יאשר את נוסח ההודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור הסכם פשרה המצורף **כנספח א'** ויורה על פרסומו, בהתאם להוראות סעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות וזאת בשני עיתונים יומיים בשפה העברית ("**ההודעה הראשונה**"). הנתבעת תישא בעלות פרסום המודעות.

5.2 במסגרת ההודעה הראשונה תודיע הנתבעת על זכותו של כל אדם הנמנה על חברי הקבוצה המיוצגת, להגיש לבית המשפט בתוך 45 ימים מיום פרסום ההודעה הראשונה ובדרך שתצוין בהודעה, התנגדות מנומקת בכתב להסכם פשרה זה או בקשה בכתב להתיר לו לפרוש ממנה ("**התנגדות**", "**בקשת יציאה**", לפי העניין).

5.3 כי בית המשפט יורה על משלוח ההודעה הראשונה, בצירוף העתק מהבקשה לאישור הסדר הפשרה ומהסכם הפשרה ליועץ המשפטי לממשלה ולמנהל בתי המשפט.

5.4 כי בכפוף לאמור בהסכם זה, לרבות סעיף 4.15 לעיל, ולהחלטת בית המשפט, בחלוף 45 ימים ממועד פרסום ההודעה הראשונה בית המשפט יתבקש על ידי הצדדים לאשר את ההסכם וליתן לו תוקף של פסק דין ובמקביל להורות על פרסום הודעה שניה לציבור בנוסח המצורף **כנספח ב'** להסכם פשרה זה, בהתאם להוראות סעיף 25(א)(4) לחוק, וזאת בשני עיתונים יומיים בשפה העברית.

6. ויתור על תביעות, סופיות ומעשה בית דין

6.1 בכפוף לאישור הסכם פשרה זה על ידי בית המשפט הנכבד, מוותרים בזאת התובעת וחברי הקבוצה כלפי הנתבעת, נושאי המשרה שלה, סוכניה, שלוחיה, עובדיה וכל מי מטעמה (בעבר או בהווה) וכלפי כל צד שלישי באופן סופי ומוחלט, על כל טענה, דרישה, זכות או עילת תביעה, מכל מין וסוג, הנוגעים לתובענה.

6.2 אישור הסדר פשרה זה על ידי בית המשפט הנכבד, יהווה מעשה בית דין ביחס לתובעת ולכל חברי הקבוצה, ביחס לטענות שעילתן, בין היתר, הפרת הוראות חוק האשראי ביחס לאופן חישוב העלות הממשית של האשראי, טענת ה"ריבית המוסווית", הפרת חוק הגנת הצרכן, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוזי ההלוואה, הפרת חובה חקוקה, חוסר תום לב ורשלנות.

6.3 התובעת ובא כוחה מצהירים, מתחייבים ומאשרים בזאת, כי הם או מי מטעמם לא יגישו נגד הנתבעת בקשה נוספת לאישור תובענה ייצוגית, שעניינה בגביית העמלות נשוא התובענה; וכי הם או מי מהם לא ייקחו חלק ולא יסייעו בשום צורה שהיא, במישרין או בעקיפין, לניהולה של בקשה לאישור תובענה ייצוגית או לניהולה של תובענה ייצוגית כאמור.

7. פטור ממינוי בודק

7.1 מוסכם כי הצדדים יעתרו בפני בית המשפט לפטור בפני מינוי בודק, הואיל והצדדים סבורים שנסיבותיו של המקרה דנן, בהן מינוי בודק עלול להטיל עלויות משמעותיות ויגרם עיכוב ביישום ההסדר; ובהן השאלה המרכזית שמתעוררת ביחס להגינות הסדר הפשרה תלויה בהערכת סיכויי התביעה - שאלה שממילא מצויה בתחום התמחותם של בתי המשפט, יש מקום להפעיל הסמכות המוקנית לבית המשפט הנכבד בהתאם לסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות ולהימנע ממינויו של בודק.

8. גמול ושכר טרחה

8.1 לאור נסיבותיו של הליך זה שנמשך כשמונה שנים, ובמסגרתו נוהל הליך מלא ושלם בשלב אישור התובענה כייצוגית והליך כמעט מלא במסגרת התיק העיקרי, ולאור הפסיקה הרלוונטית בנושא גמול לתובע ושכר טרחה לבא כוחו, הכל כמפורט בהרחבה בבקשה לאישור הסכם פשרה זה, הצדדים מגישים בזה המלצה מוסכמת לבית המשפט, בהתאם להוראות סעיף 18(ז)(2) לחוק, לפיה הגמול לתובעת המייצגת ושכר טרחתו של בא כוחה יעמדו, ביחד, על עשרים אחוז בצירוף מע"מ מסכום הפשרה (1,542,393 ש"ח בצירוף מע"מ).

8.2 הגמול ושכר הטרחה לא יבואו על חשבון סכום ההשבה לשתי תת הקבוצות כמפורט בסעיף 4.3 לעיל אלא בנוסף לו והם יחולקו בין התובעת לבין בא כוחה לפי המוסכם ביניהם, כדלקמן:

8.2.1 בהתאם להוראות סעיף 18(ז)(2) לחוק, הצדדים ימליצו כי הנתבעת תישא בגמול לתובעת בסך כולל של 230,000 ש"ח בתוספת מע"מ וזאת כנגד חשבונית מס או כנגד דיווח למע"מ בדבר עסקת אקראי.

8.2.2 בהתאם להוראות סעיף 18(ז)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, הצדדים ימליצו כי הנתבעת תישא בשכר טרחתו של בא-כוח התובעת, בסכום של 1,312,393 ש"ח בתוספת מע"מ, כנגד חשבונית מס כדין, אישור ניהול ספרים ואישור על פטור מניכוי מס במקור.

8.3 הגמול וכן 70% משכר הטרחה, בצירוף מע"מ, ישולמו במועד הקובע ויתרת שכר הטרחה (30% בצירוף מע"מ) תשולם עם אישור הדו"ח הסופי על ידי בית המשפט וסגירת התיק.

8.4 מלבד התשלומים הכרוכים באישור הסדר הפשרה והתשלומים לתובעת ולבא כוחה כמפורט לעיל מוסכם כי הנתבעת לא תישא בהוצאות נוספות.

- 9. שונות**
- 9.1 בכל מקרה של סתירה או אי התאמה בין הוראות הסכם פשרה זה לבין נספחיו, יגברו הוראות הסכם פשרה זה.
- 9.2 הסכם פשרה זה ונספחיו כוללים וממצים את המוסכם בין הצדדים בכל העניינים הנדונים בהם, ואין ולא תהיה כל נפקות למסמך, משא ומתן, הצהרה, מצג, התחייבות או הסכמה אשר נעשו, ככל שנעשו, בין הצדדים בכתב או בעל פה, במפורש או במרומז, או בכל צורה אחרת, עובר למועד חתימתו של הסכם פשרה זה, ואין להשתמש או להסתמך עליהם באופן כלשהו.
- 9.3 לא יהיה תוקף לכל שינוי בהסכם פשרה זה או בהוראה מהוראותיו או בנספחיו, אלא אם כן נעשו במסמך בכתב המיועד למטרה זו, אשר נחתם על-ידי כל הצדדים הרלבנטיים.
- 9.4 כל הודעה שתשלח למי מהצדדים לפי כתובתו בהסכם זה, תחשב כמתקבלת על ידו בתום 72 שעות מעת משלוחה בדואר רשום או בתום 24 שעות מיום המצאתה באמצעות שליח ו/או מעת שידורה באמצעות פקסימיליה וקבלת אישור טלפוני על קבלת הפקסימיליה. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מדרכי הוכחה אחרות של משלוח הודעות בכתב לרבות באמצעות דואר אלקטרוני.

ולראיה באו הצדדים על החתום

במקום ובמועד הנקובים לעיל:

		
דורון טאובמן, עו"ד	יאנה לורייה, עו"ד	בן ציון רזניק, עו"ד
כספי ושות' ב"כ הנתבעת		ב"כ התובעת

חתימת קיום המגשר

אני מאשר בזאת כי הסכם הפשרה דלעיל הושג במסגרת גישור שניהלו הצדדים בפניי ואני סבור כי הסכם הפשרה ראוי, הוגן וסביר.

פרופסור עדי אייל